

Stanovisko UZS ČR k vybraným záměrům MPSV ČR

Otcovská poporodní péče

Unie zaměstnavatelských svazů ČR vnímá zavedení nové dávky, tzv. otcovské jako příznivý krok zejména pro matky bezprostředně po narození dítěte. Jako klíčové vnímána také, že tato nová povinnost není k tíži zaměstnavatele a nepřispívá tak ke zvýšení náklady osobních nákladů (a tím i hrozby snížení konkurenceschopnosti).

Rozšíření OČR i na další rod. příslušníky v přímé příbuzenské linii

Umožnit poskytování ošetřovného i v případech, kdy osoba v příbuzenském vztahu, o kterou potřebuje pojištěnec pečovat, nesdílí s pojištěncem společnou domácnost, považuje **Unie zaměstnavatelských svazů ČR** za přirozenou reakci na změny v rodinném soužití a zároveň jako vstřícný pro rodinný krok. Současně s rozšířením tohoto nástroje je nutné počítat se zvýšenými kontrolními mechanismy ČSSZ, resp. jednotlivých OSSZ tak, aby nedocházelo k zneužívání této dávky (jak je to tomu např. i dysfunkčních kontrolních mechanismech v případě příspěvku na péči a jeho zneužívání).

Oblasti důchodového a nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení

K části A: Diferenciace pojistných sazeb u rodičů s více dětmi.

Cílem návrhu MPSV je ulehčit celkovou finanční zátěž rodin s dětmi v období výchovy nezaopatřených dětí, kdy rodiny tyto prostředky nejvíce potřebují a kdy zároveň s rostoucím počtem dětí v rodině dochází k výraznému růstu výdajů na děti. Podstatou navrhovaného opatření je odstupňování sazeb pojistného podle počtu vychovávaných dětí. Podle návrhu by platili:

při péči o 0 dětí pojistné v sazbě 7,5 %,

při péči o 1 dítě 6,5 %,

při péči o 2 děti 5,0 %,

při péči o 3 děti 2,5 % a

při péči o 4 a více dětí 0 % (pojistné by platil jen zaměstnavatel).

Sníženou sazbu pojistných odvodů za děti vyživované ve společné domácnosti si budou moci uplatnit oba rodiče.

Unie zaměstnavatelských svazů ČR vnímá pozitivně snahu podpořit prorodinnou politiku, a také to, že návrh MPSV nezvyšuje cenu práce a nemá tedy negativní finanční dopady na zaměstnavatele. Návrh MPSV povede ke zlepšení finanční situace rodičů dětí. Toto zlepšení ale nebude významné a bude se týkat primárně rodičů (ne dětí). Podle výpočtů MPSV (resp. Odborné komise pro důchodovou reformu) bude pozitivní finanční dopad na rodinu se dvěma dětmi, kde oba rodiče pobírají mediánovou mzdu, celkem 677 Kč měsíčně. V České republice ale polovina manželství končí rozvodem a přibližně 22% dětí žije pouze s jedním rodičem. Přímý finanční dopad na konkrétní rodiny tedy bude minimální.

Podle našeho názoru nebude mít navrhované opatření pozitivní dopad na zvýšení porodnosti. Rozhodování mít či nemít děti je velmi komplexní a nelze očekávat, že finanční přilepšení rodičů v řádech stokorun měsíčně bude mít na toto rozhodnutí zásadnější vliv. Zvýšení

porodnosti je přitom to, co může opravdu pomoci, protože každé narozené dítě snižuje deficit důchodového účtu.

Dovolujeme si zároveň předložit ke zvážení jiný návrh na zlepšení finanční situace rodin s dětmi. Nejpalčivějším problémem párů, které plánují rodiny, je bydlení. Mladí lidé nechtějí přivést děti do prostředí, ve kterém nemají vyřešené bydlení. Pokud si ale vezmou hypotéku, nemohou mít děti, protože oba musí pracovat, aby byli schopni hypotéku splácet. Důsledkem pak je, že pořízení dětí odkládají do pozdějšího věku a pak zjišťují, že nemohou otěhotnět, potřebují lékařskou péči, podstupují umělé oplodnění, atp.

Naším návrhem proto je, aby stát za každé narozené/vychovávané dítě poskytl rodinám sto tisíc korun na snížení zadlužení plynoucího z hypotéky. Jinými slovy, za každé dítě by se rodičům snížila hypotéka na vlastní bydlení o sto tisíc korun. Pokud někdo vnímá tuto částku jako přemrštěnou, nechť se zamyslí např. nad tím, kolik stojí asistované reprodukce, která je často nezbytná u párů, které dlouho rodičovství odkládali i kvůli tomu, že neměli kde bydlet – jsou to řádově desítky tisíc korun, plus další rizika s dopady na systém veřejného zdravotního pojištění.

Toto opatření vnímáme jako vhodné proto, že z něj mohou benefitovat pouze ekonomicky aktivní lidé, kteří pracují, platí daně, a vlastním úsilím se snaží vytvořit vhodné podmínky pro založení rodiny.

V Praze dne 17. 1. 2015

Unie zaměstnavatelských svazů ČR, www.uzs.cz
Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
Bc. Vít Jásek